

[Jensen-Broby.]

ten for Akademiet for de tekniske Videnskaber, vælges af Akademiet for disse Videnskaber.

Endvidere udnævner Statsministeren 15 Medlemmer, nemlig 2 Medlemmer som direkte Repræsentation for Staten og 10 Medlemmer efter Indstilling af henholdsvis Aarhus Universitet, Danmarks tekniske Højskole, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ingeniørforening, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, De samvirkende Fagforbund, Farmaceutisk Lærestanstalt, Industri- raadet, Københavns Universitet og Teknologisk Institut, og endelig 3 Medlemmer, som har særlig Indsigt i henholdsvis Handel, Pengevæsen og Søfart.

I denne Sættelse savner jeg en Repræsentation for de praktiske Erhverv, jeg savner en Repræsentation for Haandværket. Jeg ser nok, at Teknologisk Institut skal afgive Indstilling om 1 Repræsentant, men man kan ikke i al Almindelighed sige, at Teknologisk Institut kan repræsentere Haandværket. Det er jo dog af saa uhyre stor praktisk Betydning, at Haandværket kommer med i Arbejdet i Forbindelse med Videnskaben, og jeg tror ogsaa, det vil kunne yde en Indsats af Betydning.

Endelig peger jeg paa, at der heller ikke for Landbrugets Vedkommende findes nogen Repræsentant. Der findes ganske vist en Repræsentant for Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, men jeg gaar ud fra, at det bliver en Professor. Naar De samvirkende Fagforbund og andre skal have Instillingsret, synes jeg ogsaa, at Landbruksraadet burde have en Ret til at indstille en Repræsentant ud fra den Betragtning, at det heller ikke er Landbruget ligegyldigt, hvad der sker i det Forskningsarbejde, her skal foretages, idet mange af de Ting, Raadet vil komme til at beskæftige sig med, vil kunne faa stor Betydning for Landbrugets Fremtid. Jeg vil derfor gerne have Lejlighed til i et Udvalg nærmere at drøfte Sættelsen af dette Raad; naar Raadet er ulønnet, synes jeg ikke, det kan spille stor Rolle, om der kommer til at sidde et Par Medlemmer mere, end der hidtil er foreslaaet.

Det er i Hovedsagen, hvad jeg har at sige til Forslaget. Vi har ikke hidtil vist os karrige herhjemme med at støtte Videnskaben, men hvis Videnskaben mener, den kan have Nytte af det Raad, her stilles Forslag om, vil mit Parti være med i Arbejdet derfor, selv om vi ikke kan hævde os op til de Højder, som Ordføreren for det konservative Parti hævdede sig op paa.

Rager: Paa mit Partis Vegne kan jeg give Tilslutning til det foreliggende Lovforslag.

Med dette Forslag indvarsles der for saa vidt ikke noget nyt, da vi ikke tidligere har forsømt videnskabeligt Forskningsarbejde herhjemme. Forskningsarbejde har, som der ogsaa staa i Bemærkningerne, fundet Sted paa Laboratorier, knyttede dels til de forskellige Lærestanstalter og dels til de forskellige Institutioner; men det, man vil gøre her, er at udvide Mulighederne for Forskningsarbejdet, man vil skaffe Muligheder for Forskningsarbejdet paa et lidt andet Grundlag — jeg vil gerne have Lov til at sige det paa den Maade, at man i nogen Grad vil demokratisere Forskningsarbejdet. Der er nemlig visse Grænser for, hvad Forskningsarbejde der kan finde Sted paa de videnskabelige Laboratorier, dem der er knyttet til Lærestalterne. Den virkelige Forskning med merkantil Udnyttelse for Øje finder Sted i de private Selskabers Laboratorier og naturligvis saaledes, at de private Selskaber forlanger det økonomiske Udbytte af Opfindelsernes Udnyttelse. Her mener jeg, at Forskningsraadet, rigtigt ledet, vil være i Stand til at bringe et mere demokratisk Grundelement ind, saaledes at Forskere, der tidligere har været henvist til at tage Ansættelse i de Firmaer, der raader over Laboratorierne, og i større eller mindre Grad har maattet stille det økonomiske Udbytte til Raadighed for Virksomhederne — og naturligt nok, da det var dem, som finansierede Arbejdet —, nu maaske vil kunne faa Lejlighed til at arbejde paa et noget andet Grundlag og saaledes, at det økonomiske Udbytte i større Grad tilfalder dem, der gør Opfindelserne. Derfor synes jeg, at Lovforslaget rummer gode og rigtige Tanker.

Det forekommer mig ogsaa heldigt, at man stiller 50 000 Kr. til Raadighed til Stipendier. Vi har for ganske nylig i Finansudvalget givet en Bevilling, der sætter Undervisningsministeren i Stand til at yde et tilsvarende Beløb til et lignende Antal unge Videnskabsmænd, idet disse udnævnes til Lektorer, tror jeg det hedder, ved Universitetet, men Meningen er i Virkeligheden, at de skal have Lejlighed til i den Tid, de indehaver denne Stilling og nyder dette Stipendium, at drive videnskabeligt Forskningsarbejde. Der er ingen Tvivl om, at i den Tid, der kommer, vil vi herhjemme for at hævde os have Brug for at være med. Hvis man hertil vil sige: Men har vi Muligheder derfor? behøver jeg ikke her at nævne den lange Kæde af Navne, som gen-